

Geozagrożenia — zmniejszanie ryzyka, podnoszenie świadomości
— konferencja Państwowego Instytutu Geologicznego
podczas V Międzynarodowych Targów GEOLOGIA 2007
Warszawa, 30.05.2007

Maja Kowalska*, Barbara Żbikowska*

Konferencja zorganizowana przez Państwowy Instytut Geologiczny, pt. *Geozagrożenia — zmniejszanie ryzyka, podnoszenie świadomości*, odbyła się 30.05. 2007 r. w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie, podczas jubileuszowych V Międzynarodowych Targów Geologia 2007 (relacja z targów znajduje się na str. 645).

Państwowy Instytut Geologiczny organizuje konferencje podczas targów geologicznych corocznie, od pierwszej ich edycji. Konferencje te mają na celu przybliżenie społeczeństwu szczególnie istotnych dla nauki i gospodarki kraju aspektów geologii. Tematyka pierwszej konferencji, zorganizowanej przez instytut w 2003 r., dotyczyła wykorzystania systemu informacji geologicznej dla potrzeb gospodarki i społeczeństwa. W kolejnym roku pracownicy PIG omówili sprawy związane z wykorzystaniem i ochroną zasobów wód podziemnych jako surowca XXI wieku. W 2005 r. przedstawiona została problematyka ekologicznej rekultywacji terenów przemysłowych, a podczas seminarium, zorganizowanego wspólnie z firmą SEGI AT, zaprezentowano problemy zastosowania technologii GIS w zagadnieniach wykorzystania i ochrony zasobów przyrody nieożywionej. W ubiegłym roku pracownicy instytutu zorganizowali konferencję poświęconą kwestiom bezpieczeństwa energetycznego Polski. Prace prowadzone w ubiegłym stuleciu przez Państwowy Instytut Geologiczny w dużym stopniu przyczyniły się do poszerzenia bazy energetycznej państwa.

Celem tegorocznej konferencji, poświęconej geozagrożeniom, było przedstawienie najważniejszych rodzajów zagrożeń naturalnych, obszarów i skali występowania, sposobów rejestrowania, monitorowania, oceny i ograniczania ich skutków.

Geozagrożenia to szerokie pojęcie, obejmujące wszelkie procesy geologiczne mogące spowodować straty czy szkody dla społeczeństwa lub środowiska. Do niedawna Polska postrzegana była jako kraj niemal pozbawiony zagrożeń naturalnych. Nie występują bowiem w naszym kraju tak spektakularne i tragiczne zarazem w skutkach

zjawiska, jak wybuchy wulkanów, trzęsienia ziemi czy błotne lawiny. Jednak katastrofalna powódź, która nastąpiła latem 1997 r. na Odrze i jej dopływach, oraz uaktywnione tego deszczowego lata na niespotykaną skalę osuwiska w Karpatach zapoczątkowały proces zmiany świadomości społeczeństwa i decydentów w tym zakresie. Wiedza mieszkańców naszego kraju na temat rodzaju zagrożeń i możliwości zmniejszania ich nieuniknionych niekiedy skutków nadal nie jest wystarczająca. Dotyczy to zwłaszcza osuwisk, powodzi i naturalnych wstrząsów sejsmicznych, czyli procesów całkowicie od człowieka niezależnych. Znając jednak geologiczne i klimatyczne uwarunkowania takich zjawisk, można unikać błędów, np. nie wydając zezwoleń na posadawianie budynków i innych obiektów infrastruktury w strefach szczególnie zagrożonych.

Poza pracownikami PIG do wygłoszenia referatów zaproszeni zostali specjaliści z Głównego Instytutu Górniczego, Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej oraz Instytutu Nauk Geologicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W programie konferencji znalazły się następujące wystąpienia:

- ❑ *Zagrożenia osuwiskowe w polskich Karpatach* — dr Wojciech Rączkowski, Oddział Karpacki PIG;
- ❑ *Geozagrożenia polskiego brzegu Bałtyku* — mgr Ryszard Dobracki, Oddział Pomorski PIG, dr hab. Szymon Uścińowicz, Oddział Geologii Morza PIG;
- ❑ *Wpływ podziemnej eksploatacji górniczej na powierzchnię terenu* — dr inż. Olga Kaszowska, dr inż. Andrzej Kowalski, Zakład Ochrony Powierzchni GIG;
- ❑ *Wezbrania i powodzie rzek polskich — geneza, przebieg, skutki* — dr inż. Bogdan Ozga-Zieliński, główny hydrolog kraju, zastępca dyrektora IMGW;
- ❑ *Młode ruchy tektoniczne i wstrząsy sejsmiczne — czy stanowią istotne geozagrożenie dla mieszkańców Polski?* — dr Janusz Badura, Oddział Dolnośląski PIG, prof. dr hab. W. Zuchewicz, Instytut Nauk Geologicznych UJ.

W konferencji wzięło udział ponad 80 osób. Byli wśród nich przedstawiciele ministerstw, urzędów wojewódzkich i marszałkowskich, starostw, organizacji pozarządowych, placówek naukowych i uczelni, licznych przedsiębiorstw oraz mediów.

*Państwowy Instytut Geologiczny, ul. Rakowiecka 4, 00-975 Warszawa; maja.kowalska@pgi.gov.pl; barbara.zbikowska@pgi.gov.pl